

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради
Бердянського державного
педагогічного університету
від 02.09.2021 р., протокол №01

Модуль 4. Курсова робота з методики навчання англійської мови або
методики вивчення зарубіжної літератури

(назва освітнього компоненту)

ПРОГРАМА
обов'язкової навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта
(шифр і назва спеціальності)

предметної спеціальності 014.02 Середня освіта.
(шифр і назва предметної спеціальності)

Мова та література (із зазначенням мови)

спеціалізації 014.021 англійська мова і література
(шифр і назва спеціалізації)

освітньо-професійної
програми «Середня освіта (англійська мова і література)»
(назва освітньо-професійної програми)

Бердянськ, 2021

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Ірина ГЛАЗКОВА, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов і методики викладання

Ганна АЛЕКСАНДРОВА, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства

Обговорено та рекомендовано методичною радою Бердянського державного педагогічного університету 17.06.2021 р., протокол №10.

ВСТУП

Програма обов'язкової навчальної дисципліни «Модуль 4. Курсова робота з методики навчання англійської мови або методики вивчення зарубіжної літератури» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (англійська мова і література)» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, предметної спеціальності 014.02 Середня освіта. Мова та література (із зазначенням мови), спеціалізації 014.021 англійська мова і література.

Предметом навчальної дисципліни є професійна підготовка сучасного вчителя англійської мови та зарубіжної літератури до роботи в закладах загальної середньої освіти України.

Міждисциплінарні зв'язки: англійська мова, історія зарубіжної літератури, методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література), педагогіка, психологія, українська мова (за професійним спрямуванням); виконання курсової роботи закладає основи для написання кваліфікаційних робіт на наступних освітніх рівнях.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою виконання курсової роботи з методики навчання англійської мови або методики вивчення зарубіжної літератури є закріплення, поглиблення й узагальнення знань, одержаних здобувачами за час вивчення освітньої компоненти «Методика навчання предмета (англійська мова і зарубіжна література)», та їх застосування у майбутній професійній діяльності; ознайомлення з теоріями, що були напрацьовані дослідниками в певних галузях методики; систематизація, закріплення та поглиблення знань.

1.2. Основними завданнями є створити у здобувачів вищої освіти теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання англійської мови як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку; сформулювати теоретичні знання з методики навчання англійської мови і вивчення зарубіжної літератури та із суміжними з ними науками психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі створити уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя; ознайомити здобувачів із сучасними методичними напрямками і методами, формами та засобами навчання англійської мови і вивчення зарубіжної літератури, а також сформулювати у них вміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов; на базі одержаних теоретичних знань розвивати у здобувачів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з англійської мови та зарубіжної літератури; сформулювати здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в методичній науці; вміння самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід із позицій останніх досягнень методичної науки; навичок ефективного використання довідкової літератури, різнотипних словників, електронних баз даних.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набути таких компетентностей та продемонструвати результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації	ПРН 1. Знати принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти. ПРН 2. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності. ПРН 3. Уміти добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для

<p>освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 3. Здатність до генерування нових ідей, виявлення та розв’язання проблем, ініціативності та підприємливості.</p> <p>ЗК 4. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях</p> <p>СК 7. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять з англійської мови і зарубіжної літератури.</p> <p>СК 8. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії англійської мови, теорії та історії зарубіжної літератури в практиці навчання у закладі загальної середньої освіти.</p>	<p>формування предметних компетентностей учнів і здійснювати самоаналіз ефективності уроків.</p> <p>ПРН 12. Знати, розуміти і демонструвати здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови та зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 13. Володіти творчо-критичним мисленням, творчо використовувати різні теорії й досвід (вітчизняний, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p> <p>ПРН 14. Уміти учитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набути під час навчання кваліфікацію.</p>
---	---

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС / 90 годин.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

1. Вибір теми дослідження.
2. Узгодження і (якщо необхідно) корегування обраної теми з викладачем, обговорення принципової логічної структури роботи та попереднього списку необхідної літератури.
3. Формування бібліографічного списку. Вивчення та опрацювання наукової літератури з теми дослідження. Укладання початкового плану курсової роботи і затвердження його науковим керівником.
4. Робота з необхідною науковою літературою. Написання вступу: обґрунтування актуальності проблеми, визначення мети та завдань дослідження, визначення об’єкта, предмета, методології та методів дослідження. Збір фактичного матеріалу.
5. Написання теоретичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін. Збір фактичного матеріалу.
6. Обробка, систематизація та узагальнення зібраного фактичного матеріалу. Написання практичної частини курсової роботи, подання на перевірку у встановлений термін.
7. Написання тез доповіді за результатами дослідження. Публікація у збірнику тез конференції.
8. Написання наукової статті за результатами дослідження. Подання та публікація статті у науковому виданні.

9. Написання висновків, перевірка адекватності отриманих результатів меті та завданням, що визначені у вступі до курсової роботи. Внесення необхідних коригувань.
10. Оформлення курсової роботи відповідно до вимог. Подання курсової роботи на перевірку у встановлені терміни.
11. Аналіз отриманого попереднього відгуку керівника роботи. Підготовка до захисту (написання виступу та створення презентації в Power Point).
12. Захист курсової роботи.

3. Рекомендована література

Основна

1. Куцевол О. М. Методика викладання української літератури (креативно-інноваційна стратегія): монографія. Київ: Освіта України, 2008. 464 с.
2. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури : навчально-методичний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 320 с.
3. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник. Київ: Слово, 2010. 432 с.
4. Ніколаєва С. Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.
5. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої і В. В. Черниш. Київ: Ленвіт, 2003. 250 с.
6. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах : посібник / кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2004. 360 с.
7. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. Київ: Ленвіт, 2005. 208 с.
8. Ситченко А. Л. Методика навчання української літератури в загальноосвітніх закладах: навчальний посібник для студентів-філологів. Київ: Ленвіт, 2011. 291 с.
9. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / укл. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2004. 208 с.
10. Штейнбук Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі : навчальний посібник Київ: Кондор, 2007. 316 с.

Додаткова

1. Актуальні питання методики викладання літератури: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг, 2017. 65с
2. Баліна К. Діалог між навчальними дисциплінами – запорука кращого засвоєння кожної з них. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2007. № 3. С. 14-15.
3. Богосвятська А. І. Професійний статус учителя світової літератури. *Зарубіжна література в школах України*. 2014. № 12. С. 26-30.
4. Богосвятська А. І. Сучасні форми і методи навчання в системі формування духовно-моральної культури учнів. *Зарубіжна література в школах України*. 2014. № 11. С. 21–25.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 127 с.
6. Ісаєва О. Підручник для представника цифрової епохи в запитаннях і відповідях (про деякі особливості нового підручника «Зарубіжна література», 10 клас). Київ: УОВЦ Оріон, 2018. 230 с.
7. Ковбасенко Ю. Селекція літературних творів для шкільних програм як методична проблема. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2016. № 6. С. 3–5

8. Костюк Ж. Критичне мислення на уроках світової літератури як засіб формування в учнів гуманістичного світогляду. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2014. №9. С.38-41.
9. Куцевол О. М. Професійно-методична підготовка майбутніх учителів літератури до формування духовного потенціалу особистості третього тисячоліття. URL: http://www.philology.kiev.ua/library/zagal/Literaturoznavchi_studii_2010_26/320_325.p
10. Ніколенко О. Про програми, підручники й нові книжки. *Всесвітня література в школах України*. 2018. № 7–8. С. 2–5
11. Ніколенко О. Компетентності – сходинки до сучасного світу. *Всесвітня література в школах України*. 2018. №1. С. 2-4.
12. Ситченко А. Л. Навчально-технологічна концепція літературного аналізу. Київ: Ленвіт, 2004. 324 с.
13. Токмань Г. Курсова, бакалаврська, дипломна, магістерська роботи з української літератури та методики її викладання в школі : вимоги до змісту та оформлення. К. : ІВЦ Держкомстату України, 2001. 62 с.
14. Шалагінов Б. Б. Літературна компаративістика в школі. Можливості й труднощі. *Всесвітня література в середніх навчальних закладах України*. 2011. № 6. С. 2–5.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ. URL: www.bdpu.org/library
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
3. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
4. Освіта в Україні. URL: <http://osvita-ua.net>
5. Освітній портал – освіта в Україні та за кордоном. URL: <http://www.osvita.org.ua>
6. Шкільний портал «Острів знань». URL: <http://ostriv.in.ua>
7. Все для вчителя. URL: <http://www.uroki.net>
8. Інформація педагогу. URL: <http://ped-inform.org.ua>
9. Українській освітній портал. URL: <http://teacher.in.ua/>
10. Проект створений для вчителів світової літератури. URL: <http://mysvitlit.at.ua>
11. Сучасні педагогічні технології. URL: <http://pedtecho.ru/>

Ресурси, які можна використовувати для неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти

1. Британська платформа цифрової освіти FutureLearn. URL: <https://www.futurelearn.com>
2. Он-лайн платформа British Council. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk>
3. Он-лайн платформа безкоштовних освітніх курсів та семінарів URL: <https://prometheus.org.ua>
4. Он-лайн проект в галузі масової освіти Coursera. URL: <https://www.coursera.org>

4. Методи навчання:

- 1) За характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, дедуктивний, індуктивний.
- 2) За рівнем самостійності розумової діяльності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.
- 3) За джерелом знань: словесні (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, робота з книгою); наочні (демонстрація, ілюстрація, спостереження); практичні (практична робота, виконання завдання).
- 4) Інтерактивні методи навчання: дискусія, рольова гра, робота в парах, мозковий штурм, інтерв'ю, обмін думками, метод навчальних проектів.

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

6. Система оцінювання.

Внутрішня університетська шкала оцінювання

Шкала оцінювання, що використовується в університеті	Шкала оцінювання ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)